

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3473/2022. (XII. 6.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Győri Törvényszék 2.Pf.20.252/2021/4. számú ítélete és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 386. § (4) bekezdés második fordulata alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján jogi képviselője (dr. Gaál Róbert ügyvéd) útján fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kérte a Győri Törvényszék 2.Pf.20.252/2021/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését. Kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 386. § (4) bekezdés második fordulata alaptörvény-ellenességét is, és a jogszabályhely megsemmisítéséről szintén rendelkezzen. Az indítványozó a támadott bírósági határozat és jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességét egyaránt az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése alapján tartotta megállapíthatónak.
- [2] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz előzményeit érintően előadta, hogy miután az indítványozó édesapja elhalálozott, megindult a hagyatékát átadó eljárása. A hagyatéki eljárás során több tárgyalást tartott a közjegyző. A hagyatéki eljárásban az első tárgyaláson az indítványozó azt a nyilatkozatot tette, hogy a végrendeletet érvényesnek fogadja el. Ezt követően ezt a nyilatkozatát közjegyzői felhívásra megváltoztatta, és érvénytelennek tartotta a végrendeletet. A közjegyző elfogadta ezt a nyilatkozatot és a hagyatékot az öröklési jogi vitára tekintettel ideiglenes hatállyal adta át, a végzésében leírta, hogy az indítványozó nem fogadta el érvényesnek a végrendeletet. Ez a végzés és a benne foglalt indokolás is jogerőre emelkedett, mivel azt senki sem fellebbezte meg. Az indítványozó ezt követően pert indított a bíróságon a végrendelet érvénytelensége miatt, ám a bíróság arra az alperesi védekezésre, hogy a végrendelet érvényessége korábban elfogadásra került az első hagyatéki tárgyaláson, a keresetet elutasította. A Soproni Járásbíróság P.20.706/2020/33. számú ítéletével szemben részletesen megindokolt fellebbezést terjesztett elő, amelyben előadta, hogy tekintettel arra, hogy a hagyaték ideiglenes hatállyal került átadásra, továbbá szerepel a hagyatékátadó végzésben, hogy az indítványozó nem fogadta el érvényesnek a végrendeletet (és ez a végzés jogerőre emelkedett) ennek jogi relevanciát kell tulajdonítani, hiszen a felek egymásközi jogviszonyára irányadó, bármely előzményt felülír. A fellebbezést követően a Győri Törvényszék tárgyalást tartott és 2.Pf.20.252/2021/4. számú ítéletével a Soproni Járásbíróság ítéletét helybenhagyta.
- [3] 2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszában kérte az Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Győri Törvényszék 2.Pf.20.252/2021/4. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg, mivel jogi álláspontja szerint a Pp. 386. § (4) bekezdése „komolyan alkotmányosan aggályos”, hiszen belőle követhető vissza, hogy a fellebbezést kimerítette-e a bíróság és a fellebbezést hogyan bírálta el; a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog lényegi megnyilvánulása maga a határozati indokolás, részletes megokolt indokolás nélkül nincs bírósági ítélet, ami a másodfokú bíróságra is értendő. Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseként az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését jelölte meg. A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolásaként idézte a 61/2011. (VII. 13.) AB határozatot, a 3237/2012. (IX. 28.) AB végzést, a 3309/2012. (XI. 12.) AB végzést, valamint a 7/2013. (III. 1.) AB határozatot. Kérte egyúttal, hogy az indítványban írtakat 30 napos hiánypótlás keretében kiegészíthesse.
- [4] Az Alkotmánybíróság főtíkára 2022. április 4-én kelt levelében tájékoztatta az indítványozót, hogy a beadványából nem derül ki egyértelműen, hogy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását

és megsemmisítését is kéri-e. Egyúttal felhívta az indítványozó figyelmét, hogy amennyiben jogszabályi rendelkezést is sérelmez, abban az esetben az indítványt célszerű az Abtv. 26. § (1) bekezdésére is alapítani, továbbá a pontosan megjelölt jogszabályi rendelkezés vonatkozásában is határozott kérelmet előadni. Tájékoztatta továbbá arról is, hogy az indítvány nem tartalmaz kellő alkotmányjogi szempontú indokolást arra nézve, hogy az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés az Alaptörvényben biztosított jogát mennyiben és miért sérti.

- [5] Az indítványozó indítványát a főttkári felhívásra határidőben kiegészítette, és a Győri Törvényszék 2.Pf.20.252/2021/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése mellett – továbbra is az Abtv. 27. § alapján – kérte egyúttal a Pp. 386. § (4) bekezdése második fordulata alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Eszerint: „Ha a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet indokai alapján hagyja helyben, a másodfokú ítélet indokolásában csupán erre a körülményre kell utalni.” Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése körében immáron megjelölte az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését is. A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása körében immáron hivatkozott az Alkotmánybíróság 5/2019. (III. 11.) AB határozatára, valamint az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) gyakorlatára is, szükségesnek tartja ugyanis, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a Pp. rendelkezését annak érdekében, hogy „az EJEB gyakorlatának megfeleljen az eljárási kódex.” Kezdeményezte továbbá a támadott törvényszéki ítélet végrehajtásának felfüggesztését.
- [6] Az indítvánnyal kapcsolatban az igazságügyi minisztertől *amicus curiae* beadvány érkezett az Alkotmánybírósághoz az Abtv. 57. § (1b) bekezdése alapján.
- [7] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26–27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [8] Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [9] 3.1. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírósági döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [10] Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, valamint jogosultsága és érintettsége egyértelmű, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [11] 3.2. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz határidőben érkezett. Az indítványozó a főttkári hiánypótlásra is a törvényi határidő betartásával válaszolt. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alkotmánybíróság hatásköröként az Abtv. 27. §-át jelölte meg. Megjelölte továbbá az indítványozó jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései], a támadott bírói döntést (a Győri Törvényszék 2.Pf.20.252/2021/4. számú ítéletét), továbbá kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére.
- [12] Az Alkotmánybíróság a panasz vizsgálata során ugyanakkor megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszát tartalma szerint valójában nem a bírói döntéssel, hanem a jogalkotó által alkotott jogszabállyal, nevezetesen a Pp. 386. § (4) bekezdésével összefüggésben állította. Ugyanakkor az indítványozó ezt nélkülözte, hogy erre vonatkozóan az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panaszt előterjesztett volna.
- [13] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz akkor fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

- [14] Az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli – többek között – azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, mely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [15] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában valójában az eljárás során a másodfokú bíróság által alkalmazott jogszabályi rendelkezést sérelmezte és nem a bírósági döntés alaptörvény-ellenességét állította. Ugyanakkor az Abtv. 52. § (1) bekezdés szerinti, az Alkotmánybíróság hatáskörét megállapító törvényi rendelkezésként az Abtv. 27. §-át jelölte meg; az Abtv. 26. § (1) bekezdését – amely az Alkotmánybíróság hatáskörét az egyedi ügyben folytatott bírósági eljárásban alkalmazott jogszabály vizsgálatára nézve állapítja meg – a főttkári felhívás ellenére sem jelölte meg. Az indítványban továbbá nincs önálló indokolás a támadott bírósági döntés alaptörvény-ellenességére. Mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés a), b) és e) pontja szerinti követelményeit.
- [16] 4. Mindezek hiányában az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt feltételeinek, ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján az alkotmányjogi panaszt visszautasította.
- [17] Az Alkotmánybíróságnak az alkotmányjogi panasz visszautasítására tekintettel nem kellett döntenie az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti végrehajtás felfüggesztése tárgyában előterjesztett kérelemről.

Budapest, 2022. november 15.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/815/2022.

